

Psikotik Depresyon Değerlendirme Ölçeği (PDDÖ) (Yönerge ve görüşme için sonraki sayfaya bakınız)

1. Somatik bulgular – genel

0. Yok.
1. Şüpheli veya belli belirsiz yorgunluk veya kas ağrısı/acısı hissi.
2. Yorgunluk veya kas ağrısı/acısı daha açıkça bulunur ama günlük aktiviteler üzerinde etkisi yoktur.
3. Yorgunluk veya kas ağrısı/acısı, günlük hayata etki edecek kadar belirgindir.
4. İşlev kaybına neden olacak kadar şiddetli yorgunluk veya kas ağrısı/acısı.

2. İş ve aktiviteler

0. Zorluk yok.
1. İş veya hobiler gibi olağan günlük aktivitelerde hafif sorun (evde veya evin dışında).
2. İş veya hobilere karşı ilgi kaybı – doğrudan hasta tarafından bildirilir veya dolaylı olarak kayıtsızlık, kararsızlık, bocalama (olayları tamamlamak için kendisini zorlamak zorundadır) olmasıyla farkedilir.
3. Rutin görevlerin üstesinden gelmekte sorunlar yaşanır, bunlar ancak ciddi çabayla tamamlanabilirler. Açık çaresizlik ifadeleri.
4. Rutin görevleri yarımsız yerine getiremez. Son derece çaresizdir

3. Depresif duygudurum

0. Yok.
1. Umutsuzluk veya üzüntüye hafif eğilim.
2. Duygudurumda daha belirgin azalma. Hasta kısmen üzüntülüdür ama umutsuzluk yoktur.
3. Ara sıra umutsuzluk duygularının eşlik ettiği önemli derecede azalmış duygudurum. Deprese duygudurumun sözel olmayan belirtileri de bulunabilir (örn; ağlama).
4. Süreğen umutsuzluk duygularının eşlik ettiği şiddetli deprese duygudurum. Depresif duygudurumla uyumlu sanrılar bulunabilir (örn; iyileşme umudunun olmaması).

4. Ruhsal anksiyete

0. Yok.
1. Sadece hafif kaygı, gerilim veya korku.
2. Küçük konular için endişelenme. Halen anksiyeteyi kontrol edebilmektedir.
3. Anksiyete ve endişe o kadar belirgindir ki kontrol etmek hasta için zordur. Belirtiler günlük aktiviteleri etkiler.
4. Anksiyete ve endişe işlevselliği bozar ve hasta belirtileri kontrol edemez.

5. Suçluluk duyguları

0. Yok.
1. Aile, arkadaşlar veya meslektaşlar karşısında azalmış öz saygı. Hasta diğerlerine yük olduğunu hissedebilir.
2. Daha belirgin suçluluk duyguları. Hasta geçmişteki olaylarla ilgili endişelidir (basit kusurlar ve hatalar)
3. Daha şiddetli, mantıksız suçluluk duyguları. Hasta şimdiki hastalığın ceza olduğunu hisseder ama durumun bu olmadığını ayırt edebilir.
4. Hastanın mantıksızlığına inandırılmadığı suçluluk sanrıları vardır.

6. Psikomotor yavaşlama

0. Yok.
1. Hastanın olağan motor aktivite seviyesinde hafif azalma vardır.
2. Daha belirgin motor yavaşlama, yani jestlerde, tempoda ve/veya konuşma hızında kısmi azalma.
3. Psikomotor yavaşlama çok belirgindir ve görüşme cevap vermedeki yavaşlık nedeni uzar.
4. Psikomotor yavaşlama nedeni görüşme zorla tamamlanabilir. Depresif stupor bulunabilir.

HAM-D₆ puanı =

7. Duygusal içe kapanma

0. Yok.
1. Karşılıklı yorum yapma veya sıcaklık yokluğu ile belirli duygusal katılım eksikliği ama yaklaşımla görüşmeceye cevap verir.
2. Görüşmenin çoğunda duygusal bağlantı yoktur çünkü hasta cevaplarını detaylandırmaz, göz kontağında bulunmayı ihmal eder veya görüşmecinin dinliyor olmasını önemsiyor gibi görünmez.
3. Hasta aktif olarak duygusal katılımdan kaçınır. Genellikle tepkisizdir veya evet/hayır şeklinde ve minimal duygulanımla cevap verir (sadece kötülük görme sanrılarına bağlanamaz).
4. Hasta sürekli duygusal katılımdan kaçınır. Tepkisizdir veya evet/hayır şeklinde cevap verir (sadece kötülük görme sanrılarına bağlanamaz). Görüşmeyi terk edebilir.

8. Şüphesizlik

0. Yok.
1. Hasta tetikte görünür. Diğerlerinin kendisine zarar verdiği veya zarar vermek istediği olaylar tarfi eder (akla yatkın görünür). Diğerlerinin topluluk içinde kendisini izlediğini, kendisine güldüklerini veya eleştirdiklerini hisseder ama bu nadiren olur. Zihnini az veya hiç meşgul etmez.
2. Hasta, diğer kişilerin hakkında kötü niyetli konuştuklarını, kötü niyetlerinin olduğunu veya ona zarar vermek isteyebileceklerini söyler (akla yatkın olmaktan uzaktır). Düşmanlık görme algısı zihni meşgul eder.
3. Hasta sanrısaldır ve kendisine karşı olan komplolardan bahseder. Örneğin, birileri onu evde/işyerinde/hastanede gözetliyordur.
4. 3 ile aynı fakat inanışlar daha zihin meşgul edicidir ve hasta kötülük görme sanrılarını ortaya çıkarma veya onlara göre davranma eğilimindedir.

9. Varsanılar

0. Yok.
1. Hastanın nadiren görme, koklama ve işitmeyle ilgili varsanıları olur veya dışsal uyaran yokken başka duygusal algılayışları olur. İşlev kaybına neden olmaz.
2. Kısmi işlev kaybı ile seyreden, nadir veya hergün olan görme, işitme, tat, koku, dokunma ile ilgili veya proprioseptif varsanılar.
3. Hasta günde birkaç defa varsanı deneyimler veya varsanılar nedeni bazı işlevsellik alanları bozulmuştur.
4. Günboyu süreğen varsanılar vardır veya varsanılar nedeni işlevselliğin çoğu alanı bozulmuştur.

10. Olağan dışı düşünce içeriği

0. Yok.
1. Silik alınma düşünceleri (insanlar hastaya bakıyor/gülüyor); kötülük görme düşünceleri; ruhlar, UFO'lar, vb. hakkında olağan dışı inanışlar; hastalık, fakirlik, vb. hakkında mantıksız düşünceler. Sarsılmaz değildir (sanrısız değil).
2. Sanrı(lar) zihni bir miktar meşgul ederler veya sanrısız düşünme nedeniyle işlevselliğin bazı alanları bozulmuştur.
3. Sanrı(lar) zihni daha yoğun şekilde meşgul ederler veya sanrısız düşünme nedeniyle işlevselliğin pek çok alanı bozulmuştur.
4. Sanrı(lar) zihni neredeyse tamamen meşgul ederler veya sanrısız düşünme nedeniyle işlevselliğin çoğu alanı bozulmuştur.

11. Künt duygulanım

0. Yok.
1. Duygusal aralık hafifçe daralmış, bastırılmış veya korunmuştur. Ses tonu monoton olabilir.
2. Duygusal aralık çok daralmıştır. Hasta duygu ifade etmez veya sıkıntı veren konuya minimal tepki verir. Yüz ifadesi çok sık değişmez. Ses tonu zamanın önemli bölümünde monotonudur.
3. Çok az duygusal ifade. Çoğu zaman konuşma ve jestler mekaniktir. Değişmeyen yüz ifadesi. Ses tonu çoğu zaman monotonudur.
4. Neredeyse hiç duygusal ifade veya jest yoktur. Ses tonu hep monotonudur.

BPRS₅ puanı =

PDDÖ toplam puanı = HAM-D₆ puanı + BPRS₅ puanı =

PDDÖ için yönerge ve kısa görüşme

Arka plan

Psikotik Depresyon Değerlendirme Ölçeği (PDDÖ), psikotik depresyon şiddetini ölçmek için geliştirilmiş bir puanlama ölçeğidir. Ölçek, Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçeğinden 6 madde (HAM-D₆) ve Kısa Psikiyatrik Değerlendirme Ölçeğinden 5 maddeden (BPRS₅) oluşur. PDDÖ'nün "depresyon alt ölçeğinin" HAM-D₆ ve "psikoz alt ölçeğinin" BPRS₅ olduğu düşünülebilir. PDDÖ toplam puanı, HAM-D₆ ve BPRS₅ puanlarının toplamından veya 11 maddenin toplamından elde edilir. "İntihar eğiliminin" PDDÖ maddeleri içinde olmadığını dikkate alınız. Bununla birlikte, depresyonu olan hastaların klinik değerlendirmesinde olası intihar eğilimi her zaman göz önünde bulundurulmalıdır.

Yönerge

PDDÖ'yü kullanırken, aşağıda verilen yarı-yapılandırılmış görüşmeyi uygulamak ve son bir haftanın semptom şiddetini değerlendirmek önerilir. Başka zaman dilimleri de (örneğin, 3 gün) kullanılabilir, bu yapılsa görüşme sırasında açıkça ifade etmek gereklidir. Görüşme yarı-yapılandırılmış olduğu için, pozitif bilgi ortaya çıkana veya reddedilene kadar ve görüşmeci puan seçiminden emin olana kadar, kendi sorularını sormaya devam etmelidir. Görüşmeci "fazla puanı" veya "az puanı" değil, her zaman en uygun olan puanı seçmelidir. Kararsızlık devam ederse, tedbirli puanlayın (yani iki seçenekten düşük puanı seçin). Eğer hasta bir madde hakkında soru sorulurken başka bir madde için geçerli bilgi verirse, bu bilgi ilgili olduğu madde için kullanılmalıdır. Bu özellikle sınırlar için geçerlidir, 10. maddede puanlanırlar ama diğer maddelerle ilgili olarak da bildirilebilirler (ve puanlanırlar). PDDÖ maddelerini puanlarken, hastanın normal/olağan hali referans olarak alınmalıdır.

Görüşme

Genel: "Bu görüşmenin özel sorularına geçmeden önce belki bana biraz kendiniz ve geçmişinizden bahsedebilirsiniz?"; "Şimdi size geçen haftayla ilgili bazı sorular soracağım. Haftanın son gününden beri nasıl hissediyorsunuz?"

Madde 1. Somatik belirtiler - genel: "Geçen hafta enerji seviyeniz nasıldı?"; "Yorgun hissettiniz mi?" Eğer cevap evet ise: "Ne kadar kötüydü?"; "Bu hafta hiç kas ağrınız/acınız oldu mu?"; "Uzuvlarınızda, sırtınızda veya başınızda ağırlık veya ağrı hissettiniz mi?"; "Geçen hafta ağırlaştığınızı hissettiniz mi?"; "Geçen hafta yorgunluk/ağrılar, günlük olağan aktivitelerinizi sürdürmenizi engelledi mi?" Eğer evet ise: "Lütfen açıklayınız."

Madde 2. İş ve aktiviteler: "Geçen hafta vaktinizi nasıl geçirdiniz?"; "Birşeyler yapmak ilginizi çekti mi, yoksa onları yapmak için kendinizi zorlamak zorunda mı hissettiniz?"; "Bu hafta, işte/evde/hastanede günlük işlerinizi idare edebildiniz mi?"; "Giyinmek veya yatağınızı yapmak gibi rutin işleri yerine getirmekte diğerlerinin yardımına ihtiyaç duyduunuz mu?"; "Geçtiğimiz hafta çaresiz hissettiniz mi?"

Madde 3. Depresif duygudurum: "Geçen hafta duygudurumunuz nasıldı?"; "Keyifsiz, çökkün veya üzüntülü hissettiniz mi?"; "Geçen hafta, her zamankinden daha kolay ağladığınızı oldu mu?"; "Geleceğe nasıl bakıyorsunuz?"; "Geçen hafta içinde umutsuz hissettiğiniz oldu mu?" Eğer evet ise: "Hangi durumlarda?"; "Hiç iyileşemeyeceğinizle ilgili düşünceniz oldu mu?" Eğer evet ise: "Bu düşünceler gerçekçi mi?"

Madde 4. Ruhsal anksiyete: "Geçen hafta, gergin, sıkıntılı veya sinirli hissettiniz mi? Korkmuş veya kaygılı?" Eğer evet ise: "Bu sizin için normalden fazla mı?"; "Geçen hafta panik halinde hissettiniz mi?" Eğer evet ise: "Hangi durumlarda?"; Eğer anksiyete bildiriliyorsa: "Geçen hafta boyunca bu duyguları kontrol etmekte zorluk yaşadınız mı veya sizi birşeyler yapmaktan alıkoydular mı?"

Madde 5. Suçluluk duyguları: "Geçen hafta, özellikle kendinizi eleştirdiğiniz veya diğerlerini hayal kırıklığına uğrattığınızı hissettiğiniz oldu mu?"; "Geçen hafta, yaptığınız veya yapmanız gereken ama yapamadığınızı şeyler hakkında kendinizi suçlu hissettiğiniz oldu mu?" Eğer evet ise: "Lütfen açıklayınız."; "Depresyonun, yaptığınız kötü şeyler için ceza olduğunuzu hissediyor musunuz?" Eğer evet ise: "Cezalandırılmayı hak ediyor musunuz?"; Eğer suçluluk bildiriliyorsa: "Suçluluk duygularınızın mantıklı/adil olduğunuzu düşünüyor musunuz?"

Madde 8. Şüphelilik: "Geçen hafta, diğerlerinin sizi izlediğini veya arkanızdan konuştuğunu hissettiniz mi?"; "Herhangi birinin size karşı niyetlerinden endişeli misiniz?"; "Herhangi biri, size zor zaman yaşatmak veya size zarar vermeye çalışmak için yolundan çıkmış olabilir mi?"; "Geçen hafta tehlikede olduğunuzu hissettiniz mi?" **Not edin:** Eğer hasta kötülük görme fikri/sanrısı bildiriyorsa, şunu sorun: "Geçen hafta, ne kadar sıklıkla (kötülük görme fikri/sanrısı için hastanın tanımını kullanın) endişelendiniz?"; "Kimseye bundan bahsettiniz mi?"

Madde 9. Varsanılar: "Geçen hafta: - Çevrenizde kimse yokken konuşan insanlar, insan sesleri veya başka sesler duyduunuz mu? – Hayal gördüğünüz veya diğerlerinin göremediği şeyleri gördüğünüz oldu mu? – Diğerlerinin koklayamadığı/tadamadığı koku veya tatları algıladığınızı oldu mu? – Gerçekte dokunulmadan birinin veya birşeyin size dokunduğunu hissettiniz mi? – Kol, bacak veya vücudunuzun başka bir yerinin gerçekte olmadığı bir pozisyonda olduğunuzu hissettiniz mi? – Ağrı veren, sıcak veya soğuk şeylerle temasa geçmediğiniz halde ağrı, sıcak veya soğuk hissettiğiniz oldu mu?" **Not edin:** Eğer hasta varsanı bildiriyorsa, şunu sorun: "Geçen hafta içinde ne sıklıkla (varsanılar için hastanın tanımını kullanın) hissettiniz?"; "Bu sizi rahatsız etti mi?"

Madde 10. Olağan dışı düşünce içeriği: "Geçen hafta olağan dışı herhangi birşey deneyimlediniz mi?"; Geçen hafta, vücudunuz, organlarınız veya vücut işlevleriniz ile ilgili olağan dışı herhangi birşey farkettiniz mi?"; "Şu anda sağlığınızın iyi olduğunuzu söyleyebilir misiniz?" Eğer hayır ise: "Neden değil?"; "Eğer şu anda tahmin etmenizi istesem, kaç yaşına kadar gelebileceğinizi söylersiniz?"; "Geçen hafta, finansal durumunuz hakkında endişelendiniz mi?"; "Geçen hafta, evinizde veya kaldığınız diğer yerlerde su kaynağı, kanalizasyon, elektrik gibi şeylerin çalışmaz hale geleceklerinden veya başka açılardan endişe ettiniz mi?"; "Sizce hayatın anlamı nedir?"; "Geçen hafta, bir başka kişinin veya gücün kontrolü altında veya etkisinde olduğunuzu hissettiniz mi?" **Not edin:** Eğer hasta olağan dışı düşünce/sanrı bildiriyorsa, şunu sorun: "Ne sıklıkla (olağan dışı düşünce/sanrıyı tarif edin) hakkında düşünüyorsunuz?"; "(Olağan dışı düşünce/sanrıyı) nasıl açıklarsınız?"; "Geçen hafta, (olağan dışı düşünce/sanrının) size herhangi bir zararı dokundu mu?"; "İnsanlara (olağan dışı düşünce/sanrıdan) bahsettiniz mi?" Eğer evet ise: "Bunun hakkında ne düşündüler?"; "Geçen hafta, (olağan dışı düşünce/sanrı) nedeniyle aksi halde yapmayacağınız birşey yaptınız mı?"

Madde 6, 7 ve 11 (Psikomotor yavaşlama, Duygusal içe kapanma ve Künt duygulanım): Bu maddelerin puanlamaları görüşme sırasında elde edilen gözlemlere dayanır.